

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID
EN ONROEREND ERFGOED
EN DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN
ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp van decreet inzake maatregelen ter verlaging van de kosten van de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid en tot wijziging van diverse decreten
 - Principiële goedkeuring

1. SITUERING

Over deze omzetting is eerder een conceptnota opgesteld die goedgekeurd is door de Vlaamse Regering op 16 september 2016. De conceptnota bevatte volgende goedgekeurde voorstellen, die relevant zijn voor dit ontwerpdecreet:

Voorstel 1 pleit voor de oprichting van eigen Vlaamse geschillencommissie, naast de Interfederale Geschillencommissie, naar het voorbeeld van Brussel en Wallonië, specifiek voor geschillen tussen de verschillende netwerkexploitanten, met inbegrip van aanbieders van elektronische communicatienetwerken, die de coördinatie van werken betreffen. Dit kan gebeuren door een aanpassing van het GIPOD-decreet. Het zorgt voor symmetrie met de andere Gewesten en maakt dat de bevoegdheid van de Interfederale Geschillencommissie gelijklopend is voor iedereen.

Dit voorstel is verwerkt in het ontwerpdecreet in het deel dat wijzigingen aan het GIPOD-decreet aanbrengt.

Voorstel 2 betreft het plan van aanpak. 2 decreten die nu al bestaan, met name het KLIP-decreet en het GIPOD-decreet zijn het ideale vertrekpunt voor de omzetting van de BBC-richtlijn:

- Het GIPOD-decreet heeft tot doel de informatiestromen, gerelateerd aan het proces van een geplande inname van de openbare weg in het Vlaamse gewest, te optimaliseren en op die manier de hinder voor de maatschappij in haar geheel en de weggebruikers in het bijzonder te beperken;
- Het KLIP-decreet heeft tot doel de directe en indirecte milieuschade, de economische schade (waaronder de schade aan de leidingen zelf) en de risico's inzake veiligheid en gezondheid

ingevolge schade aan kabels en leidingen door grondwerken te voorkomen, dit door de informatie over kabels en leidingen beter te ontsluiten en uit te wisselen.

Het voorstel is om één omzettingsdecreet te maken, waarbij voortgebouwd wordt op deze 2 decreten, met daar waar nodig aanpassingen aan andere wetgeving (op basis van de beschikbare analyses en informatie hoofdzakelijk de regelgeving inzake ruimtelijke ordening en eventueel het decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, het retributiedecreet en het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, hierna mediadecreet

Het eerste luik van het ontwerp van decreet van hoofdstuk 1 t.e.m. 4 bevat de algemene sectoroverschrijdende bepalingen. Hoofdstuk 5 bevat de wijzigingen aan bestaande decreten.

De BBC-richtlijn laat voor bepaalde gevallen vrijstellingen toe op het recht van toegang. De betrokken nutsbedrijven zien liever geen decretale verankering van de vrijstellingen. Op basis van de casuïstiek, lijkt de Interfederale Geschillencommissie op termijn het best geplaatst om dit eventueel toch in regels te gieten. Dit zat vervat in **voorstel 4**.

De niet-exhaustieve lijst van algemene vrijstellingsgronden werd wel opgenomen in artikel 5 van het ontwerpdecreet, dit om de Richtlijn zo correct mogelijk om te zetten. Het is uiteraard aan de Interfederale Geschillencommissie om vervolgens in concreto de weigering hieraan o.a. te toetsen.

Voorstel 6 pleit ervoor in het kader van het recht van toegang ook geschillen over het recht van toegang met het oog op onderhouds- of upgradewerken toe te wijzen aan de Interfederale Geschillencommissie. Dit is niet voorzien in de BBC-richtlijn, maar lijkt even evident als het recht van toegang voor de aanleg van nieuwe infrastructuur.

Dit voorstel is verwerkt in artikel 4 van het ontwerpdecreet.

Artikel 104 van de Belgacomwet verplicht o.a. andere nutsbedrijven hun leidingen op eigen kosten spanningsloos te maken bij werken aan elektronische communicatie-infrastructuur. Nochtans riskeren deze andere nutsbedrijven zo tekort te schieten in hun openbare dienstverplichtingen. **Voorstel 7** pleit er dan ook voor dit artikel 104 buiten toepassing te verklaren wanneer een aanbieder van elektronische communicatienetwerken bestaande nutsinfrastructuur van andere sectoren wenst te gebruiken.

Dit voorstel is verwerkt in artikel 12 van het ontwerpdecreet.

Vaak stoten andere nutsbedrijven op oude ongebruikte leidingen of mantelbuizen. Wanneer de eigenaar niet gekend is moeten zij die meestal op eigen kosten opruimen. VLAREM en het Retributiebesluit voorzien uitdrukkelijk hiervoor een opruimplicht. **Voorstel 8** voorziet bij de mogelijkheid van artikel 26, §4, 2^e lid van het Retributiebesluit om de vergunninghouder te ontslaan van de opruimplicht toe te voegen dat dit zeker het geval is, als er interesse blijkt binnen een bepaalde termijn van een aanbieder van elektronische communicatienetwerken om de infrastructuur effectief te hergebruiken.;

Via het omzettingsdecreet kan dit besluit niet gewijzigd worden. De wijziging van het Retributiebesluit is voor een latere fase.

Voorstel 9 houdt rekening met de huidige realiteit dat het KLIP-portaal niet over alle bovengrondse infrastructuur informatie bevat. De BBC-richtlijn verplicht niet alleen het verstrekken van informatie over ondergrondse infrastructuur, maar ook van bovengrondse. Het KLIP-portaal is niet volledig op dat vlak, hoofdzakelijk omdat het opzet met KLIP is om graafschade te voorkomen. Zolang KLIP technisch niet aangepast is om de volledige bovengrondse infrastructuur te omvatten en de netbeheerders deze informatie niet in digitaal formaat conform het IMKL-uitwisselingsmodel kunnen aanleveren, moet voorzien worden dat nutsbedrijven deze informatie verplicht moeten doorsturen naar aanbieders van elektronische communicatienetwerken, wanneer ze hiertoe een vraag krijgen.

Ook dit is opgenomen in het algemene sector-overschrijdende deel, meer bepaald in hoofdstuk 3.

De BBC-richtlijn voorziet dat kritieke nationale structuur vrijgesteld kan worden van de informatieverplichting. **Voorstel 10** bevat een voorstel om in het kader van het omzettingsdecreet te onderzoeken of ook een lijst van Vlaamse kritieke infrastructuur wenselijk is;

De mogelijkheid om Vlaamse kritieke infrastructuur aan te duiden is gedelegeerd aan de Vlaamse Regering in artikel 8.

De BBC-richtlijn laat lidstaten toe ook in het kader van de coördinatie van werken de verdeling van de kosten te regelen. **Voorstel 11** volgt uit de bemerking dat voor civiele werken die met Vlaamse overheidssteun worden gerealiseerd, de overheidssteun toch best overal op dezelfde manier wordt ingezet, o.a. voor het deel van die steun dat voor coördinatie wordt ingezet;

De mogelijkheid om de verdeling van de kosten te regelen wordt via artikel 25, door het invoeren van een artikel 16/3, §5 in het GIPOD-decreet, gedelegeerd aan de Vlaamse Regering.

De BBC-richtlijn voorziet ook een mogelijke vrijstelling voor kritieke infrastructuur in het kader van de coördinatie van civiele werken. Het federale niveau werkt lijsten van kritieke infrastructuur uit, overeenkomstig een andere Europese richtlijn. De BBC-richtlijn verwijst niet naar de andere specifieke richtlijn en lijkt een opening te laten voor eigen Vlaamse kritieke infrastructuur. Voorlopig moet in het omzettingsdecreet minstens toch verwezen worden naar de federaal afgebakende kritieke infrastructuur. Dit zit vervat in **voorstel 13**.

In artikel 25 van het ontwerpdecreet, via het invoeren van een artikel 16/3, §6 in het GIPOD-decreet, wordt een mogelijke vrijstelling voor kritieke nationale of Vlaamse infrastructuur voorzien.

De BBC-richtlijn voorziet dat een verzoek tot coördinatie van werken geformuleerd moet worden minstens één maand voor dat het project wordt ingediend bij de bevoegde vergunningverlener. 'Vergunning' in deze context kan, gezien de vaagheid van de BBC-richtlijn, zowel betrekking hebben op de omgevingsvergunning, de vergunning van het Retributiedecreet of de toelating volgens het Erfgoeddecreet. **Voorstel 14** suggereert verschillende interpretaties van 'vergunning', afhankelijk van de vergunningen die in concreto nodig zijn, om zoveel mogelijk met de 2 maand voor de aanvang van werken van het GIPOD-decreet rekening te houden.

Een definitie van vergunning zit vervat in artikel 25 van het ontwerpdecreet, meer bepaald in het nieuwe artikel 16/3, §1, tweede lid.

De BBC-richtlijn legt netwerkexploitanten op informatie te verschaffen over werken, waarvoor binnen de 6 maand een vergunning aangevraagd zal worden. Op dit ogenblik bestaat geen kanaal

waarop de informatie over alle nodige toekomstige vergunningen beschikbaar is. **Voorstel 15** voorziet, naar analogie met de andere regionale decreten met betrekking tot de coördinatie van werken, in het GIPOD-decreet minstens een halfjaarlijkse uitwisseling van de programma's van de nutssectoren.

Dit voorstel is verwerkt in artikel 25 van het ontwerpdecreet, via het invoeren van een artikel 16/3, §3 in het GIPOD-decreet.

Weigeringsbeslissingen over vergunningen (in het algemeen) moeten volgens de BBC-richtlijn gemotiveerd zijn. Daarom bepaalt **voorstel 17** om in het retributiedecreet, het erfgoeddecreet en het mediadecreet de verplichting in te voeren om weigeringen van aanvragen voor elektronische communicatie transparant te maken en te baseren op de uitzonderingsgronden van de BBC-richtlijn.

De verplichting van een gemotiveerde weigeringsbeslissing wordt in het retributiedecreet ingevoerd via artikel 13 van het ontwerpdecreet. De vergunning in het Mediadecreet is eigenlijk de toelating van het retributiedecreet. Daarom is besloten in het Mediadecreet zelf geen extra bepaling op te nemen. Voor de toelating van het erfgoeddecreet is het weinig zinvol de niet-exhaustieve lijst van mogelijke vrijstellingen op te nemen, omdat deze niet relevant zijn in het kader van erfgoed, dat moeilijk te beschouwen is als een fysieke infrastructuur of netwerk in de zin van de BBC-richtlijn. Alleen de motiveringsplicht wordt in artikel 18 van het ontwerpdecreet opgenomen.

Artikel 9 van de BBC-richtlijn verplicht aanbieders van elektronische communicatienetwerken om het toegangspunt en de fysieke binnenhuisinfrastructuur, waar zij een gebruiksrecht op hebben, te delen met andere aanbieders. De federale overheid en de Vlaamse overheid zetten dit om in respectievelijk de federale wetgeving rond elektronische communicatie en het mediadecreet. Dit is vertaald in **voorstel 18**.

Op dit ogenblik is er geen enkele operator van een elektronisch communicatienetwerk dat nog een netwerk beheert dat uitsluitend bestemd is voor de transmissie van televisiesignalen. Alle netwerken zijn gemengd geworden, in die zin dat ze zowel televisiesignalen als signalen van andere types elektronische communicatie (data, internet, spraak, ...) overbrengen. Er is daarom geen behoefte om het mediadecreet aan te passen voor de zuiver hypothetische situatie dat een operator alleen televisiesignalen overbrengt. Een nieuw artikel 28/1 in de federale wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie volstaat om artikel 9 van de BBC-richtlijn om te zetten.

2. CONTEXT

2.1 Probleemstelling

De Europese Unie heeft de BBC-richtlijn aangenomen omdat de uitrol van vaste en draadloze elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid in de hele Unie aanzienlijke investeringen vergt, waarvan een significant deel gaat naar civieltechnische werken. Een groot deel van die kosten ontstaat doordat de uitrol op een aantal punten inefficiënt is als gevolg van een onderbenutting van bestaande passieve infrastructuur (zoals kabelgoten, leidingen, mangaten, straatkasten, palen, masten, antenne-installaties, torens en andere ondersteunende constructies), gebrek aan coördinatie van civiele werken, belastende administratieve vergunningsprocedures en

knelpunten bij de aanleg van netwerken in gebouwen. Dit veroorzaakt hoge financiële drempels, vooral in plattelandsgebieden.

Maatregelen voor een efficiënter gebruik van bestaande infrastructuur die beogen de kosten omlaag te brengen en obstakels bij de uitvoering van nieuwe civieltechnische werken uit de weg te ruimen, kunnen een belangrijke bijdrage leveren tot een snelle en uitgebreide aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid, zonder dat dit ten koste gaat van doelmatige concurrentie, en zonder het nadelig beïnvloeden van de veiligheid, de beveiliging en het soepel functioneren van de bestaande publieke infrastructuren.

Daarom heeft de BBC-Richtlijn als doelstelling om de kosten van de aanleg van telecominfrastructuur te beperken door:

- Gezamenlijk gebruik van en informatie over bestaande fysieke infrastructuur van andere nutssectoren;
- Een efficiëntere aanleg van nieuwe fysieke breedbandinfrastructuur door meer coördinatie van werken, afgestemde vergunningsprocedures en het proactief voorzien van voor breedband bestemde binnenhuisinfrastructuur.

De BBC-richtlijn geeft invulling aan een doelstelling van de Digitale Agenda om tegen 2020 alle Europeanen toegang te geven tot veel sneller internet (30 Mbps of meer) en ten minste 50 % van de Europese huishoudens toegang te geven tot een internetverbinding van meer dan 100 Mbps. Deze doelstelling werd bevestigd in één van de 3 pijlers van de Digitale Eengemaakte Markt: “an environment where digital networks and services can prosper”.

De BBC-richtlijn verplicht de omzetting in nationale wetgeving tegen 1 januari 2016 (met toepassing ervan vanaf 1 juli 2016).

2.2. Belgische context

Deze BBC-richtlijn houdt verband met andere Europese richtlijnen inzake elektronische communicatienetwerken: Europese Richtlijnen 2002/19/EG (de ‘Toegangsrichtlijn’), 2002/20/EG (de ‘Machtigingsrichtlijn’), 2002/21/EG (de ‘Kaderrichtlijn’), 2002/22/EG (de ‘Universele dienstrichtlijn’) en 2002/77/EG (de ‘Mededingingsrichtlijn’), waarbij de omzetting vooral op het federaal niveau (m.b.t. telecom) maar ook op Vlaams niveau (m.b.t. omroep) is uitgewerkt. Het BIPT (FOD Economie) nam daarom in het kader van de BBC-richtlijn het initiatief om een samenwerkingsakkoord uit te werken. Dit samenwerkingsakkoord regelt in hoofdzaak de oprichting van een Interfederale Geschillen Commissie (‘IGB’). Dit samenwerkingsakkoord werd ondertekend door alle partijen op 1 december 2016. Het Waalse Gewest legde op 22 december 2016 dit samenwerkingsakkoord al voor aan de Raad van State. De Raad van State bracht op 31 januari 2017 haar advies hierover uit (advies nr. 60.720). Het is ondertussen duidelijk dat het samenwerkingsakkoord op verschillende punten aangepast moet worden om tegemoet te komen aan de geformuleerde opmerkingen. Zolang er geen duidelijkheid bestaat over de definitieve versie, wordt voorlopig in de documenten die dit voorontwerp van decreet betreffen, verwezen naar de oude tekstversie. Alleen wat de bevoegde beroepsinstantie betreft, is al de regeling uit de nieuwe versie van het samenwerkingsakkoord overgenomen.

De bepalingen uit de BBC-richtlijn raken (in tegenstelling tot de andere vermelde richtlijnen) heel wat regionale bevoegdheden.

De BBC-richtlijn bevat verplichtingen in hoofde van exploitanten van bepaalde netwerken ten voordele van aanbieders van elektronische communicatienetwerken. De netwerken, die onder het toepassingsgebied van de BBC-richtlijn vallen, omvatten zowel netwerken, die onder federale wetgeving vallen als netwerken, die onder regionale wetgeving vallen. Federaal gaat het om:

- de elektriciteitsnetwerken die vallen onder de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;
- de gasnetwerken die vallen onder de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen;
- de communicatienetwerken die vallen onder de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.

In het kader van deze bevoegdheden werkt de federale overheid aan een aanpassing van de bovenvermelde wetten.

Wat Vlaanderen betreft, gaat het om:

- de elektriciteits- en gasnetwerken die vallen onder het decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid;
- de wegen, waterwegen, havens, luchthavens en de Lijn;
- de netwerken voor straatverlichting;
- de netwerken voor de productie, het transport of de distributie van water met inbegrip van de verwijdering of verwerking van afval- en rioolwater en drainagesystemen;
- de communicatienetwerken die vallen onder het decreet van 27 maart 2009 betreffende de radio-omroep en televisie (verder het 'Mediadecreet').

Het instrumentarium dat de BBC-richtlijn inzet voor het uitwisselen van informatie en de coördinatie van civiele werken leunt aan bij systemen, die op Vlaams niveau al bestaan op grond van:

- het decreet van 14 maart 2008 houdende de ontsluiting en de uitwisseling van informatie over ondergrondse kabels en leidingen (verder het 'KLIP-decreet'). Dit decreet heeft tot doel de directe en indirecte milieuschade, de economische schade (waaronder de schade aan de leidingen zelf) en de risico's inzake veiligheid en gezondheid ingevolge schade aan kabels en leidingen door grondwerken te voorkomen, dit door de informatie over kabels en leidingen beter te ontsluiten en uit te wisselen;
- het decreet van 4 april 2014 houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest (verder het 'GIPOD-decreet'). Dit decreet heeft tot doel de informatiestromen, gerelateerd aan het proces van een geplande inname van de openbare weg in het Vlaamse gewest, te optimaliseren en op die manier de hinder voor de maatschappij in haar geheel en de weggebruikers in het bijzonder te beperken.

Het vergunningenbeleid voor de civiele werken tot slot is ook een zuiver Vlaamse bevoegdheid, die vervat zit in de volgende regelgeving:

- het decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993, dat in de artikelen 40 tot en met 43 bis het privaat gebruik van het domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeekering en de dijken regelt (verder het 'Retributiedecreet');
- het decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed dat bepaalde handelingen aan of in beschermde goederen onderwerpt aan een toelating (verder het 'Onroerend Erfgoeddecreet');

- de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, dat een stedenbouwkundige vergunning verplicht voor bepaalde civiele werken. Deze stedenbouwkundige vergunning zal vanaf 23 februari 2017 vervangen worden door een omgevingsvergunning, in uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning.

3. INHOUD

3.1 Recht van toegang

De BBC-richtlijn voorziet in artikel 3 dat de netwerkexploitanten en aanbieders van elektronische communicatienetwerken toegang verlenen tot hun bestaande infrastructuur met het oog op de aanleg van elektronische breedbandcommunicatienetwerken.

Dit artikel kan niet sector per sector omgezet worden omdat:

- 1) niet elke sector eigen regelgeving heeft. Dit geldt bijvoorbeeld voor wegen, waterwegen, havens en luchthavens;
- 2) niet elke bestaande sectorspecifieke regelgeving aanknopingspunten heeft voor dit recht:
 - zo beoogt het decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid de werking van de Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt en de continuïteit van de energievoorziening te verzekeren, de interconnectie van energienetwerken te bevorderen en energie-efficiëntie, energiebesparing en de ontwikkeling van nieuwe en duurzame energie te stimuleren. Het artikel 4.1.27 bevat specifieke bepalingen voor de aanleg van leidingen/kabels van de sector zelf, maar niets voor medegebruik door anderen;
 - de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging beoogt vooral verontreiniging tegen te gaan. Het bevat daarom vooral financiële regelingen voor het zuiveren van water of heffingen op het verontreinigen van water, en regelt de rol van de waterzuiveringsmaatschappijen hierin.

Daarom wordt artikel 3 van de BBC-richtlijn sector-overkoepelend omgezet in dit decreet in de artikelen 4 en 5.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat wederzijdse toegangsregeling tot netwerken van aanbieders van elektronische communicatienetwerken onderling reeds voorwerp is van (sectorspecifieke) aparte regulering en bijgevolg geen voorwerp uitmaakt van de breedbandkostrichtlijn en bijgevolg geen voorwerp uitmaakt van dit omzettingsdecreet.

3.2. Transparantie van bestaande infrastructuur

Artikel 4 van de BBC-richtlijn legt de netwerkexploitanten en aanbieders van elektronische communicatienetwerken op dat ze informatie uitwisselen over hun bestaande infrastructuur met andere aanbieders van elektronische communicatienetwerken.

Voor ondergrondse infrastructuur is deze informatie al beschikbaar via het Vlaamse Kabel en Leidingen Informatie Portaal (verder 'KLIP'). Informatie over een groot deel van de bovengrondse infrastructuur wordt in de praktijk ook al uitgewisseld. Samen met een KLIP planaanvraag wordt immers ook een extract van het Grootschalig Referentiebestand meegegeven, dat al veel bovengrondse infrastructuur omvat. Ook het federale Kabels en Leidingen Informatie Meldpunt

(verder 'KLIM') bevat een deel van de bovengrondse infrastructuur, informatie die bij een planaanvraag in KLIP automatisch wordt meegestuurd.

Om de bovengrondse infrastructuur volledig te vatten, wordt bijkomend een artikel 6 in dit decreet ingeschreven. Er is voorzien dat eventuele informatie, die in KLIP ontbreekt, op verzoek moet aangeleverd worden, dit conform de bepalingen van de BBC-richtlijn. Dit recht wordt bijgevolg niet verankerd in het KLIP-decreet, om een te grote impact op het KLIP te vermijden.

Artikel 4 van de BBC-richtlijn verplicht de netwerkexploitanten en aanbieders van elektronische communicatienetwerken daarenboven om inspecties ter plaatse van hun infrastructuur toe te laten. Omdat ook deze verplichting niet kadert in het opzet van het KLIP-decreet, wordt dit, los van bestaande decreten, in dit decreet geregeld in artikel 7.

3.3. Coördinatie van civiele werken

Artikel 5 van de BBC-richtlijn legt netwerkexploitanten en aanbieders van elektronische communicatienetwerken de coördinatie van hun civiele werken op met de werken van aanbieders van andere elektronische communicatienetwerken, wanneer de werken van de eersten geheel of gedeeltelijk met overheidsgeld zijn gefinancierd.

Het GIPOD-decreet verplicht alleen een vraag tot synergie, maar verplicht de coördinatie op zich niet. Anderen hebben de vrijheid hier al dan niet op in te gaan. Om artikel 5 van de BBC-richtlijn te kunnen realiseren, voert afdeling 5 van dit decreet hiertoe een wijziging door van het GIPOD-decreet.

3.4. Transparantie betreffende geplande civiele werken

Artikel 6 van de BBC-richtlijn verplicht de netwerkexploitanten en aanbieders van elektronische communicatienetwerken tot transparantie over hun lopende of geplande civiele werken naar de andere aanbieders van elektronische communicatienetwerken toe.

Ook dit artikel wordt via een wijziging van het GIPOD-decreet omgezet, gezien de nauwe band met civiele werken.

3.5. Vergunningsprocedures

Artikel 7 van de BBC-richtlijn stelt een maximale termijn van 4 maand in voor het verlenen van een vergunning voor de aanleg van elementen van elektronische communicatienetwerken en verplicht bij weigering, een gemotiveerde beslissing. Een verlenging van de termijn met maximaal nog eens 4 maand kan wel, mits behoorlijke motivering.

De termijnen voor de toelating volgens het Onroerend Erfgoeddecreet en de vergunning volgens het Retributiedecreet overschrijden de maximale termijn van 4 maand niet. De stedenbouwkundige vergunning/omgevingsvergunning kan voor de aanleg van buisleidingen in open sleuf of randvoorzieningen, buiten de openbare weg in beschermd gebied of langer dan 10km, waarbij een MER moet opgesteld worden, de termijn van 4 maand overschrijden. Deze overschrijding vloeit o.a. voort uit Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en

particuliere projecten, gewijzigd bij Richtlijn 2014/52/EU. Deze uitzondering op de maximale termijn zal gecommuniceerd worden aan de Europese Commissie.

De verplichting van een gemotiveerde beslissing, gebaseerd op objectieve, transparante, niet-discriminerende en evenredige criteria wordt via een wijziging van het Retributiedecreet en het Onroerend Erfgoeddecreet, gerealiseerd in de artikelen 13 en 18 van dit decreet.

3.6. Fysieke binnenhuisinfrastructuur

Artikel 8 van de BBC-richtlijn verplicht bij nieuwbouw en belangrijke renovaties, waarvoor vergunningen afgeleverd worden na 31 december 2016, gebouwen uit te rusten met voor breedband bestemde fysieke binnenhuisinfrastructuur.

Dit artikel uit de BBC-richtlijn wordt omgezet via een gewestelijke stedenbouwkundige verordening en maakt dus geen deel uit van dit decreet.

3.7. Toegang tot fysieke binnenhuisinfrastructuur

Artikel 9 van de BBC-richtlijn verplicht zij die het recht hebben om het toegangspunt en de fysieke binnenhuisinfrastructuur te gebruiken, om toegang te verschaffen aan andere aanbieders van elektronische communicatienetwerken.

Op dit ogenblik is er geen enkele operator van een elektronisch communicatienetwerk dat nog een netwerk beheert dat uitsluitend bestemd is voor de transmissie van televisiesignalen. Alle netwerken zijn gemengd geworden, in die zin dat ze zowel televisiesignalen als signalen van andere types elektronische communicatie (data, internet, spraak, ...) overbrengen. Er is daarom geen behoefte om het mediadecreet aan te passen voor de zuiver hypothetische situatie dat een operator alleen televisiesignalen overbrengt. Een nieuw artikel 28/1 in de federale wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie volstaat om artikel 9 van de BBC-richtlijn om te zetten.

3.8. Handhaving

3.8.1 Nationale instantie voor geschillenbeslechting

De BBC-richtlijn vereist in artikel 10 de oprichting van een of meerdere nationale instanties voor geschillenbeslechting voor geschillen over:

- 1) het recht van toegang: zie ook artikel 3.4 en 3.5 van de BBC-richtlijn;
- 2) de transparantie van bestaande fysieke infrastructuur: zie ook artikel 4.6 van de BBC-richtlijn;
- 3) de coördinatie van civiele werken: zie ook artikel 5.3 en 5.4 van de BBC-richtlijn;
- 4) de transparantie over geplande civiele werken: zie ook artikel 6.4 van de BBC-richtlijn;
- 5) de toegang tot fysieke binnenhuisinfrastructuur: zie ook artikel 9.3 van de BBC-richtlijn.

De geschillen over 1), 2) en 4) zijn via het samenwerkingsakkoord van 1 december 2016 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Waalse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap in het kader van de omzetting van Richtlijn 2014/61/EU toegewezen aan de IGB.

Geschillen over 5) worden toegewezen aan de organen die gebruikelijk in deze geschillen optreden, met name de desbetreffende telecom- en mediaregulatoren via de Conferentie van Regulators voor de elektronische Communicatiesector (CRC) in uitvoering van het Samenwerkingsakkoord van 17 november 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap betreffende het wederzijds consulteren bij het opstellen van regelgeving inzake elektronische communicatienetwerken, het uitwisselen van informatie en de uitoefening van de bevoegdheden met betrekking tot elektronische communicatienetwerken door de regulerende instanties bevoegd voor telecommunicatie of radio-omroep en televisie. Dit is in overeenstemming met de BBC-richtlijn, die in artikel 1/4 bepaalt dat de bepalingen van Richtlijnen 2002/21/EG, 2002/19/EG, 2002/20/EG, 2002/22/EG en 2002/77/EG voorrang hebben op de BBC-richtlijn. Regulering van elektronische communicatienetwerken en geschillen tussen aanbieders van elektronische communicatienetwerken zijn onder deze richtlijnen geregeld.

Voor de geschillen over de coördinatie van civiele werken van 3) wordt een Vlaamse Geschillencommissie opgericht met artikel 26 van dit decreet. Dit is naar analogie met de Commissie voor de coördinatie van werven in Wallonië (overeenkomstig het decreet van 30 april 2009 'relatif à l'information, la coordination et l'organisation des chantiers, sous, sur ou au-dessus des voiries ou des cours d'eau) en de Coördinatiecommissie van de Bouwplaatsen in Brussel (overeenkomstig de ordonnantie van 3 juli 2008 betreffende de bouwplaatsen op de openbare weg).

3.8.2 Sancties

Artikel 11 van de BBC-richtlijn verplicht sancties, voor inbreuken op de richtlijn, die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

Artikel 10 van dit decreet voorziet sancties voor inbreuken op het recht van toegang en op het niet aanleveren van informatie, die niet in KLIP zit, op verzoek naast de sancties die al in het KLIP-decreet zitten. Artikel 29 van dit decreet voorziet sancties voor de andere verplichtingen uit de BBC-richtlijn, naast de sancties die al voorzien zijn in het GIPOD-decreet.

4. Afwijkingen van de BBC-richtlijn

Eenzijds behandelt een artikel in dit decreet iets dat niet in de BBC-richtlijn voorkomt, maar dat het doel van de Richtlijn, met name meer toegang voor aanbieders van elektronische communicatienetwerken tot infrastructuur van andere netwerkexploitanten, helpt bewerkstelligen. Er zijn veel redenen waarom netwerkexploitanten de toegang kunnen weigeren (technisch ongeschikt, onveilig, ...). De BBC-richtlijn creëert vooral rechten in het voordeel van de aanbieders van elektronische communicatienetwerken. Er staan hier niet veel rechten voor de andere netwerkexploitanten tegenover. Het artikel in kwestie beoogt het evenwicht te herstellen om zo ook meer bereidheid te creëren tot het delen van infrastructuur bij die andere netwerkexploitanten:

- Artikel 12 van het decreet stelt artikel 104 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven buiten werking wanneer een aanbieder van elektronische communicatienetwerken de infrastructuur van een andere netwerkexploitant wenst te gebruiken. Dat artikel 104 verplicht andere netwerkexploitanten immers hun leidingen op eigen kosten spanningsloos te maken bij werken aan elektronische communicatie-infrastructuur. Dit artikel bemoeilijkt sowieso de bevoegdheid van de Vlaamse overheid om bv. energieoperatoren openbare dienstverplichtingen op te leggen, nu ze die

openbare dienst moeten staken, wanneer er werken zijn aan de elektronische communicatie-infrastructuur.

Anderzijds is het voor een aantal artikelen uit de BBC-richtlijn, in Vlaamse context, niet nodig deze om te zetten:

- Artikel 3/1 van de BBC-richtlijn bepaalt dat netwerkexploitanten het recht hebben om toegang te verlenen tot hun fysieke infrastructuur. Niets in de bestaande Vlaamse wetgeving verhindert dit recht. Het staat netwerkexploitanten steeds vrij hierover te onderhandelen.
- Artikel 3/6 van de BBC-richtlijn bepaalt dat het recht van toegang niet raakt aan het eigendomsrecht van de eigenaar van de fysieke infrastructuur of aan het eigendomsrecht van derden, zoals landeigenaars of eigenaars van private eigendom. Dit wordt gevrijwaard door artikel 16 van de Grondwet, waar de Vlaamse decreetgever maar onder strikte voorwaarden kan van afwijken.
- Artikel 5/1 van de BBC-richtlijn bepaalt dat netwerkexploitanten het recht hebben te onderhandelen met elektronische communicatieoperatoren (zowel openbare als niet-openbare) over de coördinatie van hun civiele werken. Dit recht wordt nu al verzekerd door het GIPOD-decreet.

4. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Zie Memorie van Toelichting.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Voor de implementatie van de BBC-richtlijn zal gebruik gemaakt worden van de bestaande KLIP en GIPOD toepassing van Informatie Vlaanderen. Deze toepassingen, ontwikkeld voor een ander doel, dienen evenwel in functie van het doel van deze richtlijn aangepast.

De impact op beide toepassingen wordt hieronder begroot.

Vanuit de nutssector is steeds geijverd voor een omzetting van de richtlijn met inzet van de bestaande tools KLIP en GIPOD.

5.1. Impact op KLIP

De conceptnota en het ontwerpdecreet zijn uitgewerkt zonder dat er noemenswaardige noodzakelijke impact is op het KLIP. De projectkost voor een pragmatische alineëring van KLIP met deze richtlijn wordt begroot op ongeveer 50.000 euro. Deze aanpassingsoperatie wordt opgesplitst in volgende kosten:

<i>Project - impact op KLIP</i>	Kost begroting 2018 (in euro)	Kost begroting 2019 (in euro)
<i>Aanpassing KLIP planaanvraagmodule</i>	11.000	
<i>Aanpassing KLIP rapporteringsmodule</i>	7.000	
<i>Documentatie, communicatie en sensibilisering</i>	6.000	
<i>Impactanalyse aanpassingen datamodel KLIP</i>	10.000	
<i>Impactanalyse aspect kritieke infrastructuur</i>	16.000	

TOTAAL

50.000

0

Deze beperkte impact gaat ook samen met de verwachting dat het bijkomende doel voor KLIP ten gevolge van de omzetting slechts tot een zeer beperkte verhoging van het gebruik van het KLIP zal leiden (enkele tientallen tot enkele honderden extra planaanvragen/jaar). Daarom kunnen we stellen dat op operationeel niveau geen significante meerbelasting en bijhorende kosten verwacht worden voor KLIP en kan gedragen worden binnen de budgetcontext van de betalende planaanvraag.

5.2. Impact op GIPOD

In tegenstelling tot bij KLIP zorgt de omzetting van de richtlijn bij GIPOD wel voor een grotere impact. Het GIPOD-decreet zegt namelijk dat voor de minderhinderdoelstelling enkel de werken op de openbare weg zijn gevat. Door de uitbreiding van de doelstelling ten gevolge van de omzetting en de uitbreiding van de verplichting naar alle civiele werken groter dan 50m², ook buiten de openbare weg, komen daar potentieel een groter aantal werken bij. Ook het feit dat het synergieaanvraagproces bij deze werken extra informatie vergt, alsook extra logging dan bij de gewone werkopdrachten en de verplichting tot een halfjaarlijkse opgave van de nodige civiele werken in dit kader, zorgt voor extra complexiteit bij de handhaving. Het zijn net deze gegevens die nodig zullen zijn bij de rapportering aan en de afhandeling door geschillencommissie.

Ondanks de te verwachten noodzakelijke (lees minimale en pragmatische) veranderingen aan GIPOD, moeten we hier rekenen op een projectkost van ongeveer 200.000 euro.

Deze aanpassingsoperatie wordt opgesplitst in volgende kosten:

<i>Project - impact op GIPOD</i>	Kost begroting 2018 (in euro)	Kost begroting 2019 (in euro)
<i>Aanpassing GIPOD basismodule</i>	70.000	
<i>Aanpassing GIPOD synergiemodule</i>	70.000	
<i>Aanpassing GIPOD logging- en rapporteringmodule</i>	30.000	
<i>Regressietesten GIPOD</i>	17.500	
<i>Documentatie, communicatie en sensibilisering</i>	12.500	
TOTAAL	200.000	0

In tegenstelling tot KLIP mag voor GIPOD wel een significante stijging van gebruik en ondersteuning worden verwacht. De extra registraties in GIPOD van de civiele werken kunnen wel leiden tot een stijging van 10 à 20% van het aantal werken in GIPOD. Bovendien mag aangenomen worden dat extra doelgroepen GIPOD zullen gaan gebruiken, bijvoorbeeld voor de planning en uitvoering van civiele werken op het privé domein. Hierdoor groeit de nood aan operationele ondersteuning en beheer.

Hiertoe dient in functie van recurrente operationele kosten een jaarlijkse meerkost voorzien ten belope van 75.000 euro per jaar, die als volgt is opgedeeld:

Impact op operationele kosten voor GIPOD

Kost begroting 2018 (in euro) (vanaf september 2018) Kost begroting 2019 (in euro)

	Kost begroting 2018 (in euro) (vanaf september 2018)	Kost begroting 2019 (in euro)
<i>GIPOD bijkomend change en incident management</i>	3.500	15.000
<i>Bijkomend evolutief onderhoud GIPOD basismodule</i>	5.000	20.000
<i>Bijkomend evolutief onderhoud GIPOD synergiemodule</i>	5.000	20.000
<i>Bijkomend evolutief onderhoud GIPOD rapporteringsmodule</i>	2.500	12.500
<i>Ad hoc opvragingen</i>	1.000	4.000
<i>Documentatie, communicatie en sensibilisering</i>	500	3.500
TOTAAL	17.500	75.000

Het advies van Inspectie van Financiën van 13 februari 2017 (ref KDW/MVW/17/0062) is gunstig onder voorbehoud van een aantal opmerkingen en mits compensatie van de vooropgestelde kosten. De Inspectie van Financiën formuleert een aantal vragen en bedenkingen:

- a) Artikel 6: "Om elektronische communicatieoperatoren in ruime zin in staat te stellen een verzoek om toegang in te dienen, verlenen netwerkexploitanten of elektronische communicatieoperatoren in *ruime zin*...":

Het KLIP-decreet zorgt er al voor dat informatie uitgewisseld wordt over bestaande ondergrondse infrastructuur. Er bestaat een wisselwerking tussen KLIP en KLIM: wanneer een planaanvraag via KLIP wordt gedaan, wordt automatisch ook een vraag gesteld via KLIM en vice versa. Op deze manier verlenen netwerkexploitanten of elektronische communicatieoperatoren in ruime zin informatie aan elektronische communicatieoperatoren in ruime zin. Voor de gevallen waar de info (nog) niet aanwezig is in beide systemen (KLIP/KLIM) kan er een schriftelijke vraag gesteld worden en om consequent te blijven, wordt dit hier ook gevraagd aan elektronische communicatieoperatoren in ruime zin.

- b) Artikel 12: artikel 104 van de wet van 21/3/1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven wordt buiten werking gesteld als een operator van een elektronisch communicatienetwerk beroep doet op het recht van toegang. Dit artikel 104 houdt een prioriteit in van telecominfrastructuur op andere infrastructuur (bv. van energieoperatoren). Hiermee wordt wel het probleem niet opgelost dat erin bestaat dat de bevoegdheid van de Vlaamse overheid om bv. energieoperatoren openbare dienstverplichtingen op te leggen, ingevolge artikel 104 van de wet van 21/3/1991 wordt bemoeilijkt.

De impact van dit artikel 104 van de wet van 21/3/1991 kan slechts in het kader van de Vlaamse bevoegdheid bij dit omzettingsdecreet beperkt worden.

- c) Gevraagd wordt wat artikel 16/3, §4 van het GIPOD-decreet kan inhouden ("de Vlaamse regering kan de prijszetting regelen voor de coördinatie van de civiele werken als die geheel of gedeeltelijk verricht zijn met financiële steun van het Vlaamse Gewest")

Binnen de sector wordt een verdeelsleutel voor de kosten voor de coördinatie van de civiele werken gehanteerd die opgesteld werd door de VRN (Vlaamse Raad voor Netwerkbeheerders).

Indien zou blijken, op basis van geschillen m.b.t. de coördinatie van werken dat deze regeling niet of niet meer voldoet, dan kan de Vlaamse Regering zelf deze prijszetting gaan regelen.

Daarnaast adviseert IF dat wat betreft de budgettaire budgetten:

- Er geen directe impact is wat betreft werking van de Vlaamse geschillencommissie gezien de kosten van de werking van de Vlaamse geschillencommissie gedragen worden door de geschilpartijen;
- De impact op KLIP uiterst beperkt is en van mening is dat dit bedrag niet materieel is en dat voor dergelijke bedragen budgettaire meevragen zonder compensatie niet gepast zijn;
- De impact op de GIPOD-toepassing wat betreft de eenmalige aanpassingskost niet van die omvang is dat een compensatie, desgevallend binnen het ruimer geheel van de ICT kredieten, ondoenbaar is.
- En dat het voorbarig is om nu reeds extra middelen te voorzien in het kader van bijkomende (recurrente) operationele kosten, in principe te voorzien vanuit Informatie Vlaanderen.

In dit stadium adviseert de Inspectie van Financiën om geen middelen toe te kennen zonder compensatie.

Gezien de kosten voor de aanpassingen aan KLIP en GIPOD pas voor 2018 en deels 2019 gepland zijn, zullen deze kosten bij de begrotingsopmaak 2018 en 2019 bekeken worden en vastgesteld worden waar ze kunnen gecompenseerd worden.

Op 20 maart 2017 werd een begrotingsakkoord (ref. DepFB/BOBFO/JV/6342) verleend mits 'de budgettaire impact gecompenseerd wordt op de algemene ICT-refertekredieten van Informatie Vlaanderen'.

6. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Lokale besturen kunnen in de hoedanigheid van netwerkexploitant net als andere netwerkexploitanten gevat zijn door de verplichtingen uit de BBC-richtlijn. Gemeenten kunnen bijvoorbeeld netwerkexploitant in de volgende gevallen:

- als beheerders van wegen;
- als beheerder van het detailnet afvalwater, indien van toepassing;
- als eigenaar van de palen van het verlichtingsnet, indien van toepassing.

Dit betekent dat ze:

- toegang zullen moeten geven tot hun infrastructuur. Omdat de Richtlijn voorziet dat de netwerkexploitanten hiervoor een financiële compensatie kunnen eisen, is er waarschijnlijk geen budgettaire impact;
- inspectie van hun infrastructuur zullen moeten toelaten. Eventuele kosten die hierdoor veroorzaakt worden, kunnen meegenomen worden in de financiële compensatie in het kader van het recht van toegang;

- informatie via KLIP of op aanvraag zullen moeten aanleveren. Vooral voor de palen van het verlichtingsnet zal er sprake zijn van informatie op aanvraag;
- zullen moeten ingaan op synergieaanvragen via GIPOD. Deze plicht bestaat al maar met het huidig voorontwerp van decreet wordt de plicht uitgebreid tot privédoornain en de stukken openbaar doornain die niet vallen onder de noemer 'openbare weg'. Het gaat alleen om werken van categorie 1. In een gemiddelde gemeente (van ongeveer 40.000 inwoners) zijn er op de openbare weg jaarlijks ongeveer 5 tot 10 werven van categorie 1. Het aantal werven in andere stukken openbaar doornain en in privédoornain is waarschijnlijk kleiner, omdat de openbare weg zich het best leent tot de aanleg van telecoornainfrastructuur;
- 6-maandelijks alle geplande werken kenbaar moeten maken via GIPOD.

7. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Er is geen weerslag te verwachten op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

8. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het voorontwerp van decreet is, gelet op zijn scope en beperkte impact op het terrein, niet van die aard om de opstelling van een RIA-rapport te behoeven.

Er is een taal- en legistiek advies gevraagd en gekregen op 20/01/17.

VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van decreet en aan de bijbehorende memorie van toelichting;
2. de minister-president van de Vlaamse Regering:
 - 2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen
 - 2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst,
 - 2.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

Geert BOURGEOIS

Minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Liesbet HOMANS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Bijlagen:

- het principiële goed te keuren voorontwerp van decreet
- memorie van toelichting
- omzettingstabel richtlijn -> ontwerpdecreet
- omzettingstabel ontwerpdecreet -> richtlijn
- het advies van de Inspectie van Financiën
- het begrotingsakkoord